

Den Haag

dienst: dienstcode

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de gemeenteraad

Datum

14 oktober 2024

Onderwerp

Preadvies op het initiatiefvoorstel Van Napels aan de Noordzee naar Singapore achter de duinen

Ons kenmerk

DSB/10791246

RIS319200

Contactpersoon

Jethro Steijvers

Eva Sprinkhuizen

Dienst

Dienst Stadsbeheer

Afdeling

DSB BAS

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

jethro.steijvers@denhaag.nl

eva.sprinkhuizen@denhaag.nl

Op 20 juni 2024 is het initiatiefvoorstel van gemeenteraadslid, de heer Martinez van Andel over “Van Napels aan de Noordzee naar Singapore achter de duinen” ([RIS319200](#)) aan de voorzitter van de gemeenteraad aangeboden. Hierbij biedt het college de raad het advies van het college over het initiatiefvoorstel aan.

Het college waardeert de tijd en energie die de initiatiefnemer heeft gestoken in het opstellen van het initiatiefvoorstel. Afvaloverlast is in sommige delen van de stad een hardnekkig vraagstuk. Daarom heeft het college in 2023 het Aanvalsplan Afval 2023-2026 ([RIS315979](#)) gepubliceerd waarin 50 acties staan die een bijdrage gaan leveren aan een schonere stad. Op 20 juni 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Aanvalsplan Afval 2023-2026 ([RIS318447](#)). De aanpak is echter niet statisch, ideeën uit de stad die de aanpak kunnen versterken zijn van harte welkom mits deze (juridisch) haalbaar zijn.

Het initiatiefvoorstel bestaat uit 33 punten verdeeld over 10 thema's. Het college heeft elk punt met aandacht gelezen en beoordeeld. Waar nodig is een juridische toets gedaan. Daaruit bleek dat een deel van de punten op grond van wet- en regelgeving niet uitvoerbaar is. Hieronder volgt per thema een reactie op de punten.

1. Den Haag moet 'Singapore van Europa' worden: '1000 euro boete voor zwerfafval'

1. Den Haag gaat aan het Rijk toestemming vragen om de pilot te mogen uitvoeren waarbij de boetes voor zwerfafval worden verhoogd naar 1000 euro per overtreding. Wie dat niet kan betalen, moet een taakstraf krijgen.

Preadvies: niet overnemen

De maximale hoogte van boetes wordt landelijk bepaald en daar kan niet zomaar van worden afgeweken. Gemeente Enschede heeft het Rijk om toestemming gevraagd voor een pilot met boetes voor zwerfafval van 1000 euro, maar heeft hier nog geen toestemming voor gekregen. Naast de onwaarschijnlijkheid dat dit zou worden toegestaan, vindt het college de huidige hoogte van de boetes voldoende afschrikwekkend en zou een boete van 1000 euro niet proportioneel zijn. Er wordt dus geen aanvraag ingediend. Overigens is op 20 juni jl. in de raadsvergadering de motie “Pilot verhoging bestuurlijk boetes bij afvalovertredingen” verworpen.

Een overtreder kan beboet worden als deze op heterdaad wordt betrapt of als er adresgegevens zijn gevonden in het gedumpte afval. Het is juridisch ingewikkeld om een taakstraf op te leggen. Dit vergt namelijk een tweesporenbeleid, waarbij straf- en bestuursrecht worden gecombineerd. In Rotterdam is gestart met deze manier van werken. Daaruit blijkt dat maar liefst vijf stappen nodig zijn (als de vervuiler bijvoorbeeld niet wil betalen), voordat een taakstraf van drie dagen kan worden opgelegd. Het is bovendien niet mogelijk om de inhoud van die taakstraf vooraf te bepalen; dat doet de reclassering. Dit betekent dat iemand een andere taakstraf opgelegd kan krijgen dan het opruimen van de openbare ruimte. In Rotterdam is het trouwens nooit zover gekomen; de vervuiler koos er altijd voor om de boete te betalen.

2. Onderzoek of de opbrengsten van de opgelegde hufterboetes (deels) geïnvesteerd kunnen worden in de wijken waar de overtredingen zijn begaan.

Preadvies: niet overnemen

De opbrengsten die de gemeente ontvangt voor het verwijderen van bijplaatsingen maken onderdeel uit van de afvalstoffenheffing. Deze middelen worden gemeentebreed ingezet voor het schoonhouden van de stad.

De opbrengsten van de boetes overlast openbare ruimte worden toebedeeld aan de Handhavingsorganisatie. Het anders inzetten van deze baten betekent dat er (andere) dekking gevonden moet worden voor de Handhavingsorganisatie.

3. Datzelfde geldt voor opgelegde taakstraffen. Onderzoek of deze uitgevoerd kunnen worden op de plaats delict bijvoorbeeld afvalhufters in de eigen wijk laten meehelpen met schoonmaken.

Preadvies: niet overnemen

Zie het antwoord op punt 1.

2. In het uiterste geval notoire afvalhufters woonrechten ontnemen

4. Woningcorporaties en andere verhuurders verplichten om in nieuwe huurovereenkomsten of in de algemene voorwaarden bij de huurovereenkomst vast te leggen dat indien een huurder zich structureel en in hevige mate schuldig maakt aan het dumpen van afval in de openbare ruimte de huurovereenkomst wordt ontbonden/beëindigd. Te beginnen met een pilot in wijken waar afvaloverlast de leefbaarheid ernstig onder druk zet.

Preadvies: niet overnemen

Huurcontracten zijn een (privaatrechtelijke) zaak tussen verhuurder en huurders. De gemeente heeft niet de bevoegdheid om woningcorporaties en andere verhuurders te verplichten een dergelijke voorwaarde op te nemen in nieuwe huurovereenkomsten. Ook over particuliere verhuurders heeft de gemeente geen zeggenschap. Een groot deel van de sociale voorraad wordt verhuurd door woningcorporaties. De gemeente werkt nauw samen met de corporaties en overlegt regelmatig om afvaloverlast te voorkomen.

Tot slot moeten voorwaarden in een huurcontract redelijk zijn en in lijn met de Nederlandse wet. Een bepaling waarbij de huurovereenkomst wordt ontbonden als er afval wordt gedumpt, zou geen standhouden bij de rechter.

5. Het opstellen van een Zwarte Lijst voor huurders die zich als afvalhufter hebben gedragen, zodat zij niet meer in aanmerking komen als huurder.

Preadvies: niet overnemen

Ook bij dit punt geldt dat huurcontracten een (privaatrechtelijke) zaak zijn tussen verhuurder en huurders. Daarnaast zijn dit soort 'zwarte lijsten' strijdig met de privacywetgeving, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

6. In geval van VvE's zou aansluiting kunnen worden gezocht bij de reeds bestaande praktijk. Te beginnen met een pilot in wijken waar afvaloverlast de leefbaarheid ernstig onder druk zet.

Preadvies: niet overnemen

Zoals bij punt 4 staat omschreven, kunnen woonrechten niet zomaar ontnomen worden en dus ook niet op de grond dat iemand afvaloverlast veroorzaakt.

7. Het college moet de mogelijkheid onderzoeken, al dan niet opgenomen in de prestatieafspraken, om woningcorporaties een boete op te leggen wanneer onjuist afgeboden afval afkomstig uit hun bezit op straat wordt geconstateerd. Op deze wijze zullen de corporaties een grote verantwoordelijkheid nemen in het schoonhouden van de straten en hun huurders actief te informeren over en – op straffe van huisuitzetting - te houden aan de spelregels van de gemeente Den Haag.

Preadvies: niet overnemen

Woningcorporaties zijn niet verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Het opleggen van een boete aan de woningcorporatie zou daarom juridisch geen standhouden. Indien bij onjuist aangeboden afval in de openbare ruimte het adres van de bewoner herleidbaar is, wordt daar wel op gehandhaafd. Ook op dit moment informeren woningcorporaties hun huurders over de regels omtrent het aanbieden van afval. Dit gebeurt onder andere bij verhuizingen van en naar een woning of middels posters en flyers in de portieken.

8. Het college moet binnen de begroting zoeken met hoeveel fte de Pandbrigade, een cruciale organisatie voor het schoonhouden van de stad, kan worden versterkt.

Preadvies: niet overnemen

De controle op overbewoning en verkeerd gebruik van woningen door de Haagse Pandbrigade wordt gedaan vanuit een oogpunt van veiligheid, gezondheid en het voorkomen van overlast, waar afval een indirect en – relatief – klein onderdeel van uitmaakt. De Haagse Pandbrigade is in de afgelopen jaren reeds tweemaal uitgebreid. Momenteel heeft de Haagse Pandbrigade circa 90 fte voor heel Den Haag, wat voor het uitvoeren van deze taken afdoende is. Daarbij dient expliciet vermeld te worden dat de Haagse Pandbrigade geen directe rol speelt bij het schoonhouden van de stad, maar wel bij het juiste gebruik van woningen.

9. In wijken met grote afvalproblematiek moet de Pandbrigade periodiek een deur-deur controle houden om te zien of er sprake is van overbewoning, zodat de bijbehorende maatregelen kunnen worden genomen. De raad wordt per kwartaal over de uitkomsten geïnformeerd.

Preadvies: niet overnemen

Een periodieke deur-aan-deurinventarisatie is een intensieve controle van de woningen. Bovendien kan de Haagse Pandbrigade niet zomaar periodiek bij mensen binnen hun woning komen controleren. Dit is een inbreuk op de levenssfeer van mensen, waarvoor zij beschermd zijn via internationale verdragen. Ook de inzet van het aantal fte en het budget dat hiermee gemoeid is, zijn niet realistisch. Eerder is er een berekening gemaakt voor één buurt in Den Haag, bij de afdoening van het initiatiefvoorstel “Maak Transvaal snel leefbaar” ([RIS304695](#)). Voor een controle eens per kwartaal zou (alleen al voor Transvaal) 150-200 fte nodig zijn.

Er zijn meer innovatieve en kosten-efficiënte methoden die toegepast kunnen worden. Zo is er in het Aanvalsplan de actie opgenomen om bij gebiedsaanpakken in wijken met veel afvaloverlast samen te werken met de Haagse Pandbrigade. Over deze actie wordt gerapporteerd middels de voortgangsrapportage.

10. Het college moet naar Westlands voorbeeld de adresinschrijving bij huisvesting van arbeidsmigranten in de BRP (basisregistratie personen) verplicht maken.

Preadvies: niet overnemen

Zie afdoening motie 'Zicht op overbewoning Laak (Motie AA. 2 VVD)' [RIS316538](#).

11. Het college onderzoekt, naar Rotterdams voorbeeld, het opzetten van zogeheten tuigdorpen.

Preadvies: niet overnemen

Van de term ‘tuigdorpen’ neemt het college afstand, dus kan het college hier niet positief op adviseren.

Daarnaast kan dit punt als overbodig worden beschouwd. Het college verkent op dit moment de mogelijkheden voor kleinschalige verblijfsvormen voor notoïr overlastgevende bewoners, waarbij de ervaringen in andere steden wordt betrokken.

3. Aanpakken malafide uitzendbureaus

12. Het college moet er bij het nieuwe kabinet op aandringen dat de wet die malafide arbeidsmigranten harder moet aanpakken (invoeringsdatum staat nu gepland op 1 januari 2026) naar voren wordt gehaald.

Preadvies: overnemen

Het college gaat ervan uit dat bedoeld wordt op het toelatingsstelsel voor uitzendbureaus, geregeld in de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta). Het college deelt de opvatting dat invoering van het stelsel te lang op zich laat wachten. Het college heeft daarom in gesprekken met het Rijk de urgentie van een snelle implementatie benadrukt en blijft dit ook doen bij gesprekken met het nieuwe kabinet. Deze gesprekken vinden plaats in VNG-verband, en in gezamenlijkheid met andere gemeenten, zoals Westland en Rotterdam.

13. *Er moet een kwartaalrapportage komen van het eind 2023 genomen besluit van de gemeenteraad dat er voor uitzendbureaus, die zich herhaaldelijk schuldig maken aan overtredingen een Zwarte Lijst komt. Immers, voor malafide uitzendbureaus die arbeidsmigranten naar Den Haag halen en ze vervolgens slecht behandelen zou geen plek meer zijn in de stad.*

Preadvies: niet overnemen

Zie afdoening motie 'Zwarte lijst voor malafide uitzendbureaus (H.4 D66)' [RIS316538](#).

14. *Het college komt met een voorstel dat uitzendbureaus verplicht om de huurcontracten te beëindigen in geval van structurele overlast. Ook wordt onderzocht of huur- en arbeidscontracten ontkoppeld kunnen worden.*

Preadvies: niet overnemen

Vanaf 1 juli 2023 geldt de Wet goed verhuurderschap (Wgv). Bij de verhuur aan buitenlandse werknemers is het sindsdien verplicht om een huurovereenkomst los van de werkovereenkomst vast te leggen. De Haagse Pandbrigade is bevoegd hierop te handhaven. Een huurder kan (anoniem) een melding maken bij het meldpunt 'Ongewenst gedrag van verhuurders melden'.

Uitzendbureaus aangesloten bij branchevereniging ABU en NBBU hanteren sinds 2023 scheiding van woon- en werkcontract. Omdat het ontkoppelen van woon- en werkcontract reeds bij wet is vastgelegd, onderneemt het college geen aanvullende acties hierop.

15. *De gemeente moet in samenwerking met de arbeidsinspectie inzage gaan vragen in het personeelsbestand van uitzendbureaus om na te gaan waar arbeidsmigranten staan ingeschreven.*

Preadvies: overnemen

De Haagse Pandbrigade past deze werkwijze al enige jaren toe in samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Door capaciteitsgebrek bij de NLA is de samenwerking de laatste tijd minder goed geweest, maar op dit moment is het college met de arbeidsinspectie (NLA) in gesprek om samenwerking op gebied van de aanpak van malafide uitzendbureaus nieuw leven in te blazen.

4. Zero-tolerance beleid, handhaven dus!

16. *Een komt een zero-tolerance instructie inzake het bestrijden van afvalhufters: bonnen schrijven!*

Preadvies: niet overnemen

Handhaven heeft tot doel om de situatie te normaliseren. Het college is van mening dat wanneer er een overtreding wordt geconstateerd er proportioneel wordt gehandhaafd. Dat kan op verschillende manieren zoals informeren, waarschuwen en boetes uitschrijven. Bij de aanpak voor afval wordt per situatie gekeken welke interventie het meest passend is.

17. De beperkte boa-capaciteit wordt verlegd naar het bestrijden van afval.

Preadvies: niet overnemen

De Handhavingsorganisatie zet zich dagelijks in voor leefbaarheid in Den Haag. De handhavingscapaciteit is beperkt. Prioriteiten worden bepaald in de leefbaarheids- en veiligheidsoverleggen van de stadsdelen. Hier wordt de handhavingscapaciteit verdeeld omdat er vaak meerdere leefbaarheidsproblemen zijn waar inzet op nodig is. Afval is een prioriteit in de stadsdelen maar de inzet hierop is per stadsdeel verschillend. Ook hangt de inzet af van de andere leefbaarheidsproblematieken die in het stadsdeel spelen.

18. Het college onderzoekt of bij notoire afvalhufters de afvalstoffenheffing kan worden verdubbeld en zal dit aan de raad rapporteren.

Preadvies: niet overnemen

Voor verdubbeling van de afvalstoffenheffing is geen juridische grond. Daarnaast is de afvalstoffenheffing ook niet bedoeld als strafmaatregel. Bij afvaldumping zoals bijplaatsingen worden de zakken en dozen gecontroleerd op adresgegevens, om op deze manier te kunnen handhaven en rapportages op te maken.

5. Afvalpolitie? Ja graag!

19. De gemeente stelt een speciaal team van toezichthouders, de afvalpolitie, samen om 24/7 illegale bijplaatsingen te bestrijden en afvaldumpers actief op te betrappen, via adressenonderzoek op te sporen en te beboeten. Er komt hiervan een kwartaalrapportage naar de raad.

Preadvies: niet overnemen

Verkeerd aangeboden afvalzakken en dozen worden door de medewerkers openbare ruimte onderzocht op adresgegevens. Zij stellen rapportages op waarmee de opruimkosten worden verhaald op de overtreder door de Handhavingsorganisatie.

In Den Haag worden de handhavers op een brede manier opgeleid. Hierdoor kijken zij met een integrale blik naar de leefbaarheidsvraagstukken die er spelen in de stad en kunnen zij snel schakelen binnen de verschillende leefbaarheidsonderwerpen.

De prioriteiten worden vastgesteld in de leefbaarheid- en veiligheidsoverleggen en dat betekent dat per gebied ook maatwerk geleverd kan worden als dat noodzakelijk is. Over handhaving op het gebied van afval wordt gerapporteerd via de voortgangsrapportage van het Aanvalsplan Afval.

20. Meer gebruik van (flexibel) cameratoezicht teneinde afvalhufters in de de kraag te vatten. Graag per kwartaal aan de raad de resultaten van het gebruik van (flexibel) cameratoezicht rapporteren.

Preadvies: niet overnemen

In het Aanvalsplan Afval is de ambitie uitgesproken om een vervolg te geven aan de pilot met (flexibel) cameratoezicht. Er wordt op dit moment onderzocht of dezelfde grond kan worden toegepast voor het plaatsen van de camera's als ten tijde van de eerste pilot. De raad zal hierover worden geïnformeerd middels de voortgangsrapportage van het Aanvalsplan.

21. Om de pakkans van afvalhufters te vergroten moeten er undercover boa's worden ingezet. Graag per kwartaal aan de raad de resultaten van de inzet van undercover boa's rapporteren.

Preadvies: niet overnemen

In stadsdeel Laak draait een pilot tot 1 november 2024 om te onderzoeken of de pakkans groter is bij een surveillance in burger ten opzichte van de reguliere surveillance.

Zoals afgesproken wordt de raad jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de pilot o.a. over het actiepunt onopvallende surveillance, uit het Aanvalsplan Afval.

22. De afvalpolitie wordt uitgerust met pinautomaten, zodat opgelegde boetes meteen kunnen worden betaald.

Preadvies: niet overnemen

De gemeente zal de mogelijkheden onderzoeken om de boete direct te innen door middel van een pinapparaat. De opties daartoe en de eventuele knelpunten worden daarbij in kaart gebracht. Aan de hand van deze analyse wordt vervolgens een zorgvuldige afweging gemaakt. De ervaringen van de gemeente Amsterdam en Rotterdam worden ook hierin meegenomen.

6. Rattenoffensief

23. Er komt een Rattenoffensief 2.0! De raad wordt per kwartaal over de resultaten geïnformeerd. Ook wordt bekeken of we het gebied waar het Rattenoffensief van kracht is kunnen uitbreiden.

Preadvies: niet overnemen

Het college neemt overlast door ratten zeer serieus. De inzichten uit het rattenoffensief uit 2019 zijn verwerkt in een gebiedsgerichte aanpak rattenoverlast. Deze aanpak wordt gekenmerkt door een sterke inzet op communicatie, educatie en participatie. Het doel is om duurzame gedragsverandering te bewerkstelligen bij bewoners die door het onjuist aanbieden van afval of het voeren van dieren vaak de oorzaak zijn van de rattenoverlast. Om de gebiedsgerichte acties nog effectiever te maken, is er in 2023 een nieuwe campagne 'Stop de Rat' ontworpen en is er een projectleider aangesteld die de gebiedsgerichte acties samen met verschillende partners uitvoert. Met de gebiedsgerichte aanpak wordt overlast door ratten aangepakt daar waar dat nodig is. In vrijwel alle stadsdelen zijn al gebiedsgerichte acties uitgevoerd. Het starten van een rattenoffensief 2.0 of een uitbreiding van de aanpak is dus overbodig.

Daarnaast ziet het college nu geen meerwaarde in het per kwartaal informeren van de raad over de resultaten van de aanpak rattenoverlast. De rattenpopulatie is de laatste jaren stabiel gebleven, over de voortgang van de aanpak wordt de raad geïnformeerd via de jaarlijkse voortgangsrapportage van het Aanvalsplan Afval 2023-2026.

24. Er wordt eindelijk werk gemaakt van het inzetten van de zogeheten slimme rattenvallen. Het college zal de raad informeren hoe zij dit gaat bewerkstelligen.

Preadvies: overnemen

Er wordt al gebruik gemaakt van intelligente/slimme rattenvallen in het beheersbaar houden van de rattenpopulatie. Er zijn inmiddels 225 intelligente/slimme rattenvallen in gebruik bij de Haagse Milieu Services (HMS).

25. Het college onderzoekt de mogelijkheden om gebruik te maken van de zogeheten rattenverdrijvingshond, een effectief middel zo blijkt onder andere in New York.

Preadvies: niet overnemen

Het gebruik van een rattenverdrijvingshond is minder effectief en ook dieronvriendelijk in een groene stad als Den Haag. Bovendien worden er goede resultaten behaald met de intelligente rattenval om de rattenpopulatie beheersbaar te houden.

26. Tegen meeuwenoverlast pleiten wij voor het jaarrond uitdelen van de (stevige) vuilniszakken in de hele stad.

Preadvies: overnemen

Gele stevige afvalzakken zijn op dit moment tijdens het meeuwenbroedseizoen beschikbaar voor wijken waar huishoudelijk afval huis-aan-huis wordt opgehaald. Dit jaar vinden er meerdere gebiedsgerichte acties plaats om het gebruik van de gele zak te vergroten. Daarnaast vinden er dit jaar drie tellingen plaats om te monitoren of het gebruik van de gele zak is gegroeid. Het college is het eens dat het jaarrond uitdelen van de zakken ook kan helpen in het bevorderen van het gebruik van de gele zak en zal het effect middels de tellingen monitoren.

Het uitdelen van de gele zakken is overigens niet nodig in de hele stad, omdat de stad grotendeels is voorzien van ondergrondse restafvalcontainers voor de inzameling van huishoudelijk afval. Wel wordt er gewerkt om het gebruik en de ophaalpunten van de gele zakken in de stad uit te breiden, zo zijn er nu gele zakken beschikbaar bij vier locaties van Biesieklette.

7. Hier met dat Haagse legioen aan afvallers!

27. Het college maakt actief werk van het samenstellen van een legioen aan afvallers die de stad tijdens hun wandelingen meehelpen schoon te houden, hierbij worden de wijken met een grote afvalproblematiek betrokken. De raad wordt per kwartaal gerapporteerd over de successen!

Preadvies: niet overnemen

Het college werft en faciliteert nu al vrijwilligers die meehelpen de stad schoon te houden. Hier zijn meerdere actiepunten in het Aanvalsplan Afval 2023- 2026 ([RIS318447](#)) voor opgenomen. Zo is er een klankbordgroep schone stad opgericht, wordt er twee keer per jaar een grote wervingscampagne voor ORAC-adoptanten georganiseerd en kunnen bewoners een gratis afvalknijper ophalen. Verder werken we samen met de Grondstofjutters en TrashUre Hunt om bewoners te motiveren en te belonen bij het maken van een wandeling waarbij afval wordt opgeruimd. Over de resultaten wordt gerapporteerd in de voortgangsrapportage van het Aanvalsplan ([RIS318448](#)).

28. Rondom het Haagse legioen aan afvallers wordt vanuit de gemeente een social mediacampagne gelanceerd.

Preadvies: niet overnemen

Afvalaanpakkers, mensen die zich inzetten voor een schone stad, geven we een podium middels de publiekscampagne "Schoon, doen we toch gewoon?". Dit is actiepunt 2 uit het Aanvalsplan Afval 2023-2026 ([RIS318447](#)). Er zijn al meer dan tien afleveringen/korte filmpjes van deze serie gemaakt en er volgen er nog meer. Daarnaast zijn verschillende afvalaanpakkers nu ook te zien op een twintigtal wagens van de Haagse Straat Organisatie, die voor deze campagne zijn gewrapt.

8. Beloon mensen die troep opruimen bij containers

29. (25.) Hagenaars die een ondergrondse afvalcontainer adopteren en ervoor zorgen dat het daar omheen netjes blijft, hoeven geen afvalstoffenheffing meer te betalen. De tientallen mensen die nu vrijwillig het gebied rond een container schoonhouden of die zich aansluiten bij het Haagse legioen aan afvallers, moeten we meer waarderen.

Preadvies: niet overnemen

Het college deelt de mening dat de (bijna 1500) ORAC-adoptanten gewaardeerd en bedankt moeten worden voor hun inzet. Dit is dan ook als actiepunt (nummer 4) benoemd in het Aanvalsplan Afval. Jaarlijks ontvangen adoptanten een presentje in de brievenbus. Daarnaast worden ze uitgenodigd voor een rondleiding bij de Haagse Milieu Services en worden er in sommige stadsdelen speciale bijeenkomsten georganiseerd waarbij ze worden bedankt voor hun inzet. Het college onderzoekt of het aantal van deze bijeenkomsten kan worden uitgebreid.

Afvalstoffenheffing is een zogenaamde belasting met een retributief karakter.

Iedereen die een perceel gebruikt of ter beschikking heeft waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan en waarvoor een inzamelplicht door de gemeente wordt nagekomen, betaalt mee aan het gemeentelijke apparaat waarmee deze huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld en verwerkt. Daarbij draagt in Den Haag iedereen in het kader van het solidariteitsbeginsel in gelijke mate mee (of je nou in een flat in dichtbebouwd gebied woont of in een vrijstaande woning aan de rand van de stad), waarbij het idee is dat alle inwoners profijt hebben van de schone stad die dit met zich meebrengt. In dat kader moeten ook personen die niet daadwerkelijk huishoudelijk afval meegeven (omdat ze bijvoorbeeld tijdelijk in het buitenland wonen) de afvalstoffenheffing betalen. Een ORAC adoptant profiteert ook van het feit

dat hij zijn afval kan meegeven, grofvuil kan laten ophalen (of wegbrengen) en dat de rest van de stad schoon is. Vanuit het gelijkheidsbeginsel kunnen we ORAC adoptanten daarom geen vrijstelling geven van de afvalstoffenheffing.

Er worden immers ook geen kortingen gegeven aan bewoners die in gebieden wonen waar geen bijplaatsingen zijn en verschilt per ORAC adoptant de mate waarin zij zich inzetten.

9. Pleidooi voor wijkconciërges in Den Haag

30. (29.) Het college moet in samenwerking met woningcorporaties werk maken van het aanstellen van wijkconciërges (huismeesters), zeker in wijken waar afvalhufters het voor het zeggen schijnen te hebben. Hierover willen wij een plan van aanpak van het college.

Preadvies: niet overnemen

De corporaties zetten gericht medewerkers in om leefbaarheid in wijken op peil te houden of te verbeteren. Zo heeft Haag Wonen zo'n 20 wijkbeheerders en huismeesters in dienst, waarvan 7 in de Schilderswijk. Daarnaast heeft bijvoorbeeld Staedion wijkvisies gemaakt. De inzet richt zich op drie speerpunten: het bevorderen van sociale cohesie, de aanpak van woonfraude en woonoverlast en het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving. Per wijk wordt bekeken hoe mensen en middelen het beste ingezet kunnen worden. Waar de leefbaarheid flink onder druk staat, investeren ze extra.

10. Creatieve oplossingen in strijd tegen (zwerf)afval

31. (30.) *Er worden in de stad Holle Bolle Haagse Harries, een Haagse versie van de 'Papier Hier' roepende Holle Bolle Gijs uit de Efteling, geplaatst. Het college laat weten waar en hoeveel er komen.*

Preadvies: overnemen

In 2023 zijn er 7 slimme afvalbakken geplaatst op de boulevard van Scheveningen, die net als Holle Bolle Gijs uit de Efteling, kunnen 'praten'. Tijdens het hoogseizoen is gemonitord of dit soort bakken effect hadden op de hoeveelheid zwerfafval en de efficiëntie van het afvalbeheer. De resultaten waren positief. De wens is om inderdaad de inzet van dit soort type bakken uit te breiden op drukbezochte locaties. Op dit moment worden de bakken meegenomen in een bredere aanbesteding van afvalbakken.

32. (31.) *Er komen peukenverzamelaars in het straatbeeld en bij strandopgangen. Hier kunnen mensen die hun peuk willen weggooien op een item stemmen. Het college laat weten waar en hoeveel er komen.*

Preadvies: niet overnemen

De komende tijd wil het college op verschillende manieren peukenafval tegengaan. Eén van de actiepunten uit het Aanvalsplan Afval is om de methode van het opruimen van fijn zwerfafval zoals sigarettenfilters te verbeteren door inzet van nieuwe opruimmiddelen zoals een peukenzuiger en extra veegmachines. Ook worden er binnenkort extra peukenvoorzieningen (peukentegels) geplaatst in het Centrum, waarvan de effectiviteit wordt getest. Naar aanleiding van de resultaten hiervan, zou het aantal voorzieningen kunnen worden uitgebreid naar de strandopgangen. Het college vindt het belangrijk dat er voldoende voorzieningen zijn, maar denkt niet dat het overal kunnen 'stemmen op een item' effectief is. Op dit moment staat er wel een peukenverzamelaar bij de ingang van het stuk rookvrij strand, waar mensen op een stelling kunnen stemmen.

33. (32.) *Het college komt met een plan hoeveel extra orac-tuintjes, ter voorkoming van illegale afvaldumpingen, er komen. Waar en wanneer.*

Preadvies: niet overnemen

ORAC-tuintjes werken niet of nauwelijks tegen afvaloverlast. In 2021 heeft het bureau D&B [onderzoek](#) verricht naar de effectiviteit van de ORAC-tuintjes. De hoofdconclusie van dit onderzoek bestaat uit de constatering dat er vrijwel geen langetermijneffecten zijn gevonden. Voor de korte termijn kon op basis van metingen bij drie locaties wel worden vastgesteld dat ORAC-tuintjes kunnen werken om bijplaatsingen te verminderen of te remmen. Het effect is echter sterk locatieafhankelijk.

Omdat het effect klein is worden de ORAC-tuintjes niet langer geplaatst om bijplaatsingen tegen te gaan maar juist om de leefbaarheid te bevorderen in een wijk of straat. Elk jaar worden er met dit doel 50 tuintjes geplaatst, verdeeld over de stadsdelen, waarbij onder de huidige aanbesteding tot een maximum van 200 tuintjes kan worden geplaatst. Hierna zal een nieuwe aanbesteding worden gedaan.

34. (33.) *De gemeente Den Haag behoudt de My Clean City-app en start een campagne om deze app bij de bewoners van de stad onder de aandacht te brengen.*

Preadvies: niet overnemen

Tijdens de bespreking van het 'Voorstel van het college inzake Aanvalsplan Afval 2023-2026' ([RIS318447](#)) op 20 juni 2024 is de motie 'Brede meldingenapp buitenruimte' ([RIS319273](#)) aangenomen. Hierin wordt het college verzocht om bij de begroting 2025 – 2028 de raad te informeren welke keuze zij wil maken voor een app waarin afvalmeldingen kunnen worden gedaan en welk budget daarmee gemoeid is. Als er eenmaal een keuze is gemaakt voor een app zullen ook bewoners daar (middels een campagne) over worden geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen